

Egressy Árpád, Arktos: *Réthy* Mihály, Darthanus: *Sántha* Antal, Kemeta: *Dulka* Sarolta. 50-ik előadása 1912. szept. 19. volt. Felújították 1916. okt. 14. U. o. Aesopust *Beregi* Oszkár játszotta, Erotát *Váradai* Aranka, a többi főszereplők: *Hajdu* József, *Rózsahegy* Kálmán, *Pethes* Imre, *Bakó* László, *Rákosi* Szidi, *Alszeghy* Irma, *Bajor* Gizi, *Ághy* Erzs, *Mátrai* Erzs, *Kürthy*, *Pataki*. Prágában is játszották, Brabek Ferenc fordította le cseh nyelvre. 1872. okt. 17. volt a bemutatója. Legkiválóbb példája nálunk a 60-as években divatba jött új romantikus vj.-nak s számos követőre talált (Dóczy Lajos, Váradai Antal, Bartók Lajos stb.).

Aesthetika, (esztétika), (g.), ízléstan, széptan; aesthetikailag = széptanilag, aesthetikus = szépmész, szép, ízléses. (Lásd részletesen Esztetika alatt.)

Affektáció (lat.) = a színész mesterkelt játéka. Az 1820-as években volt divatos az affektálás, különösen a színésznők szerettek affektálni. Éneklő modorban beszéltek a színpadon, amit a német színtársulatoktól vettek át.

Afrikai nő. (Az), opera 5 felv. Zen. szerz.: *Meyerbeer*, szöveg. írta: Eugén *Scribe*. Fordították: *Böhm* Gusztáv és *Ormay* Ferenc. Első előadása 1866. febr. 15. volt a Nemzeti Színházban, melyen Ferenc József király is megjelent. Szereposztása: Selika: *Pauliné*, Inez: *Rabatinszki* Mária, Vasco de Gama: *Ceresa* Lajos, Don Alvar: *Fekete*, Nelusco: *Simon*, Don Diego: *Kaczvinszky* János, Don Pedro: *Kőszegi*, Főinquisitor: *Ormay* Ferenc, Nagy bramin: *Bodorfi*, *Anna*: *Kendelényi* Fanny. (*Berlinben*: 1865. nov. 19. adták először). A *M. Kir. Operaház* 1885. április 25. újította fel ezzel a szereposztással: Selika: *Tuolla* Emma, m. v., Inez: *Maleczkyné*, Vasco de Gama: *Broulik*, Don Alvar: *Dalnoki*, Nelusco: *Bignio*, Don Pedro: *Kőszeghy*, Don Diego: *Tallán*, Főinquisitor: *Szendrói*, Nagy bramin: *Ney* Dávid, *Anna*: *Doppler* I. Ajtónálló: *Talács*. *Párizsban* 1865. ápr. 28. volt az első előadása.

Ágai Adolf, szerkesztő, színikritikus, sz. 1836. márc. 31. *Jankovác*on (Bács-Bod-

rogn.), megh. 1916. szept. 21. *Budapest*en. Atyja orvos volt. Iskoláit Pécelen, Abonyban és Nagykőrösön elvégezve, szintén megszerezte az orvosi diplomát a pesti és bécsi egyetemen (1862), de inkább irodalmi munkásságának élt. — Jókai *A Hon* c. lapjában kezdte működését 1863-ban, mint színikritikus, *Porzó* álnéven. 1877-ben a *Kisfaludy-Társaság* rendes tagja lett. Jelles humorista volt, a modern magyar élcezt ő teremtette meg. Az 1868-ban általa alapított *Borsszem Jankó* c. élclap alakjaiból *Almásy Balogh* Tihamér társaságában írta *Egy görbe nap* c. bohózatát, amely 1902. febr. 8. került színre a *Népszínházban*.

Ágai Béla dr. hírlapíró, sz. 1870. aug. 8-án, *Budapest*en. 1895. orvos-doktori diplomát nyert, de nem lépett orvosi pályára, hanem hírlapíró lett. Lefordította a *Szegény emberek* című 3 felv. drámát. (Írta: *Langmann* Fülöp). Bem. 1899. jan. 14. *Népszínház*.

Ágálni (a latin »ago« = cselekedni szóból) = a sok taglejtéssel beszélő, szerepét túljátszó színészre mondjuk.

Aggházy Károly, zongoraművész és zeneszerző, sz. 1855. okt. 30., megh. 1918. okt. 8. *Budapest*en. Nyolc éves korában kezdett zongorázni, előbb *Bartalus*-nál, majd három évig a Nemzeti Zenedében tanult s már növendékkorában megjelent egy kompozíciója. A bécsi Zenekedvelők Egyesületének Konzervatóriuma, ahová 1870-ben iratkozott be, a második évfolyam végén egyhangúlag *aranyéremmel* tüntette ki. 1874-ben *Liszt* Ferenc tanítványa volt, majd külföldi tanulmányútja után a budapesti *Zenekedvelők Egyesülete Intézetének* zetanára, 1891–92-ben pedig az *Operaház* korrepetitora lett. Munkái közül különösen zongoradarabjával szerezte meg hírnevét, de színpadi művei is elismeréssel találkoztak. Megzenésítette *Csúky* Gergely *Szép lányok* c. szmúvét, valamint *Almásy Balogh* Tihamér *Borzáné Marcsája* c. népszmúvét. Az *Operaház* 1897. okt. 16. mutatta be *Marríta* c. 2 felv. operáját. (Szövegét írta *Fuhrmann* Irén.)